

Z rosyjskim za pan brat

Szymon Domański

Narzędzia pomiaru dydaktycznego i narzędzia do ewaluacji procesu rozwijania kompetencji kluczowych, opracowane dla szkoły branżowej I i II stopnia w zakresie nauczania języka rosyjskiego – warianty podstawy programowej III.BS1.1, III.BS2.1

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc, Piotr Mazur
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Spis treści

WSTĘP	5
--------------------	----------

ROZDZIAŁ I

Testy pomiaru dydaktycznego badające poziom wiedzy i umiejętności	6
--	----------

1.1. Test diagnozy wstępnej na starcie	6
---	----------

1.1.1. Test 1 grupa A	6
------------------------------------	----------

1.1.2. Test 1 grupa B	8
------------------------------------	----------

1.1.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	10
--	-----------

1.2. Testy diagnozy bieżącej	19
---	-----------

1.2.1. Test 2 grupa A	19
------------------------------------	-----------

1.2.2. Test 2 grupa B	20
------------------------------------	-----------

1.2.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	21
--	-----------

1.3. Test diagnozy śródrocznej	23
---	-----------

1.3.1. Test 3 grupa A	23
------------------------------------	-----------

1.3.2. Test 3 grupa B	24
------------------------------------	-----------

1.3.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	26
--	-----------

1.4. Test diagnozy na zakończenie	29
--	-----------

1.4.1. Test 4 grupa A	29
------------------------------------	-----------

1.4.2. Test 4 grupa B	30
------------------------------------	-----------

1.4.3. Kartoteka testów dla grupy A i B	33
--	-----------

ROZDZIAŁ II

Testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności	36
--	-----------

2.1. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności grupa A	36
--	-----------

2.2. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności grupa B	37
--	-----------

2.3. Kartoteka testów przyrostu wiedzy i umiejętności dla grup A i B	40
---	-----------

ROZDZIAŁ III

Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej	44
---	-----------

ROZDZIAŁ IV

Arkusze formatywnej i sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych	47
4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych	47
4.2. Arkusz sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych	48

ROZDZIAŁ V

Przykłady dobrych praktyk planowania ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych	50
--	-----------

ROZDZIAŁ VI

Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (nauczyciel, uczeń)	52
6.1. Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych dla nauczyciela i ucznia	52
6.2. Przeprowadzenie analizy SWOT w oparciu o wyniki ewaluacji kompetencji kluczowej	55
BIBLIOGRAFIA	57

WSTĘP

Szanowni Państwo, nauczyciele języka rosyjskiego w szkołach branżowych I i II stopnia!

Diagnozowanie i ocenianie wiedzy, umiejętności, postępów uczniów oraz kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych jest niezwykle istotne w procesie nauczania języka obcego. Autor zdaje sobie sprawę, że jest to nie lada wyzwanie dla wszystkich nauczycieli, a w szczególności dla tych, którzy rozpoczynają pracę w zawodzie. Rozumiejąc korzyści płynące z diagnozowania i monitorowania wiedzy, umiejętności i postępów językowych u uczniów, przedstawiam Państwu innowacyjny pakiet narzędzi dla nauczycieli języka rosyjskiego w szkołach branżowych I i II stopnia.

W pakiecie znajdują Państwo szereg przydatnych rozwiązań, które pozwolą nie tylko monitorować stan wiedzy i umiejętności uczniów, a także badać przyrost ich wiadomości i umiejętności z zakresu języka rosyjskiego czy dokonywać procesu ewaluacji kształtowania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. Niektóre z zaproponowanych narzędzi mogą być źródłem cennej informacji dotyczącej możliwości kontynuowania nauki na wyższym etapie edukacji.

Narzędzia zostały opracowane dla uczniów III etapu edukacyjnego – szkoły branżowej I i II stopnia. Oparte są na programie nauczania języka rosyjskiego *Z rosyjskim za pan brat* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby oraz poradniku metodycznym będącym uzupełnieniem owego programu. Warianty podstawy programowej, dla których opracowane zostały testy zaproponowane w rozdziałach pierwszym i drugim, to III.BS1.1 oraz w szkole branżowej II stopnia – III.BS2.1 (zaznaczyć należy, iż zarówno program języka rosyjskiego, jak i poradnik metodyczny zostały opracowane dla wszystkich wariantów podstawy programowej). Wybór wyżej wymienionych wariantów nie jest dziełem przypadku. Uczniowie szkół branżowych uczą się jednego języka obcego i zwykle kontynuują naukę tego, którego uczyli się w szkole podstawowej. Zmiana języka w szkole branżowej jest możliwa tylko w ściśle sprecyzowanych w podstawie programowej przypadkach i stanowi swego rodzaju wyjątek od reguły. Ponadto uczniowie uczący się języka rosyjskiego według pozostałych wariantów podstawy programowej nie mają możliwości zdawania egzaminu maturalnego. Materiały, które znajdują Państwo w tej publikacji, związane są z jednym ze wskazanych powyżej wariantów podstawy programowej. W odniesieniu do proponowanych narzędzi można stosować zasady oceniania przyjęte w danej szkole lub placówce edukacyjnej.

Wyrażam głęboką nadzieję, że przedstawiony materiał, będzie dla Państwa inspiracją do tworzenia własnych innowacyjnych narzędzi oraz że przyczyni się do poprawy jakości Państwa pracy, a uczniom pozwoli osiągać własne, także te zawodowe, cele.

Szymon Domański

ROZDZIAŁ I

Testy pomiaru dydaktycznego badające poziom wiedzy i umiejętności

1.1. Test diagnozy wstępnej na starcie

Rozpoczynając pracę z uczniami na nowym etapie edukacyjnym, nauczyciel powinien przeprowadzić diagnozę wiedzy i umiejętności językowych uczniów. Dzięki temu będzie mógł dostosować proces kształcenia do możliwości osób uczących się. Uczniowie szkół branżowych rozpoczynający naukę na III etapie edukacyjnym uczą się jednego języka obcego nowożytnego, stąd autor prezentowanego materiału zdecydował się na przedstawienie zestawu narzędzi do pracy z uczniami, którzy kontynuują naukę języka rosyjskiego po ośmiu latach nauki w szkole podstawowej – wariant podstawy programowej III.BS1.1. Mając na uwadze możliwości konkretnych uczniów po tym okresie nauki, młodzież może reprezentować różny poziom znajomości języka. W klasie z pewnością znajdują się zarówno osoby, które dobrze opanowały wiedzę i umiejętności opisane w podstawie programowej języka obcego nowożytnego, jak i takie, które opanowały je w mniejszym stopniu. Dlatego też tak ważne jest, aby na początku etapu edukacyjnego nauczyciel języka obcego sprawdził, co uczniowie potrafią, a z czym mają jeszcze problemy. W teście diagnozy na starcie należy uwzględnić najważniejsze zagadnienia językowe wprowadzane w szkole podstawowej. Powinien on sprawdzać zarówno znajomość leksyki, gramatyki, ortografii, umiejętności receptywne, jak i produktywne. Wyniki testu diagnozy wstępnej pokażą nauczycielowi, na jakim poziomie językowym jest dana grupa uczniów rozpoczynająca naukę w szkole branżowej, co pozwoli na zoptymalizowanie procesu nauczania. Zaprezentowane poniżej testy diagnozy wstępnej zostały opracowane na podstawie programu nauczania języka rosyjskiego *Z rosyjskim za pan brat* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby oraz poradnika metodycznego będącego jego uzupełnieniem.

1.1.1. Test 1 grupa A

1. Przeczytaj tekst, a następnie odpowiedz na pytania 1.1 i 1.2.

Здравствуй, студент! Мы знаем, что ты хочешь хорошо знать русский язык, поэтому приглашаем тебя на летние курсы. Наши уроки будут проходить на природе: в разных парках Москвы и Подмосковья. Гарантируем, скучно не будет! В программу обучения входят лекции, мастер-классы и встречи с известными людьми России. Если тебе интересно, то мы ждём тебя на первый урок 12 июня. Надеемся увидеть тебя на занятиях!

Организатор курсов Мария

Źródło: pushkin.institute (dostęp 27.11.2022).

1.1. Что предлагает Мария?

- A. изучать русский язык
- B. поехать в Москву
- C. гулять в парке

1.2. Какие деятельности входят в программу обучения?

- A. поездки по России
- B. встречи с популярными людьми
- C. уроки музыки

2. Uzupełnij zdania czasownikami w nawiasie w odpowiedniej formie czasu teraźniejszego.

- A. Мой друг – Юра – ..... (учиться) в начальной школе в Москве.
- B. Его родители ..... (жить) в маленькой деревне на юге Польши.
- C. Олег и Миша ..... (работать) поварами в ресторане, который находится в центре города.
- D. В будущем я ..... (хотеть) работать учителем.
- E. Они ..... (изучать) иностранные языки, потому что они хотят поступить в университет за границей.

3. Odpowiedz na pytania. Wykorzystaj wskazówki podane w nawiasie. Zapisz odpowiedzi pełnymi zdaniami i pamiętaj o prawidłowej odmianie rzeczowników.

- A. О чём прочитали туристы? (дом) .....
- B. Куда поехали ученики? (экскурсия) .....
- C. Чего нет у Антона? (словарь) .....
- D. Кем работает Антон? (парикмахер) .....

4. Odpowiedz na pytania zgodnie ze stanem faktycznym. Liczebniki zapisz słownie.

- A. В котором часу ты начинаешь уроки в понедельник? .....
- B. Сколько лет твоему другу? .....
- C. Какой твой самый любимый предмет в школе? .....
- D. Что ты делаешь хуже, чем твой друг или подруга? .....

5. Twój przyjaciel/przyjaciółka przedstawia Ci swoją dziewczynę/chłopaka. Jak zareagujesz?

- A. Очень приятно познакомиться!
- B. Сколько тебе лет?
- C. Пока!

6. Masz nowego nauczyciela języka rosyjskiego. Chcesz się dowiedzieć, jak długo uczył się języka. Jak o to zapytasz?

- A. Сколько лет ты изучал русский язык?
- B. Сколько лет Вы изучали русский язык?
- C. Сколько лет ты учил в Польше?

7. Jesteś w restauracji. W jaki sposób uprzejmie poprosisz kelnera o menu?

- A. Быстро неси меню!
- B. Ты мне меню принёс?
- C. Официант, можно меню?

8. Zasiadasz do posiłku z rodziną, w jaki sposób powiesz im „smacznego”?

- A. На здоровье!
- B. С днём рождения!
- C. Приятного аппетита!

9. Jesteś w Rosji. W jaki sposób spytasz przechodnia, gdzie znajduje się dworzec kolejowy?

- A. Где находится поезд?
- B. Скажите, пожалуйста, где находится железнодорожный вокзал?
- C. Помогите! Я не знаю, где моя машина!

10. Byłeś(-aś) ostatnio na rosyjskim filmie w kinie. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- napisz, kiedy i z kim oglądałeś film;
- napisz, o czym był film i dlaczego Ci się podobał;
- zaproponuj wspólne spędzenie czasu w przyszłym tygodniu.

1.1.2. Test 1 grupa B

1. Przeczytaj tekst następnie odpowiedz na pytania: 1.1 i 1.2.

Привет! Хочу тебе больше рассказать о себе. Мне 21 год. Я студент. Учусь в медицинском университете на третьем курсе и мечтаю стать врачом-хирургом. Я думаю, что это очень интересная профессия. Я весёлый и общительный человек, оптимист. Я живу в Москве с родителями и бабушкой. У нас есть собака Роза. Я очень люблю с ней гулять в парке. В свободное время я обычно рисую, слушаю музыку и гуляю с друзьями в центре. Я хорошо знаю немецкий язык и немного говорю по-испански, поэтому хочу летом поехать в Мадрид. В будущем я хочу быть известным врачом, иметь большую семью, а также много путешествовать по миру.

Źródło: pushkin.institute (dostęp 27.11.2022).

1.1. Кем хочет работать автор текста?

- A. учителем
- B. врачом-хирургом
- C. поваром

1.2. Какие иностранные языки знает студент?

- A. английский и польский
- B. испанский и итальянский
- C. немецкий и испанский

2. Uzupełnij zdania czasownikami w nawiasie w odpowiedniej formie czasu teraźniejszego.

- A. Моя подруга Ольга ..... (говорить) по-английски и по-немецки.
- B. Антон ..... (жить) в большом городе на севере Польши.
- C. В свободное время Игорь и Маша ..... (гулять) в парке.
- D. В будущем мы ..... (хотеть) работать поварами.
- E. Они ..... (мечтать) о том, чтобы поступить в университет в США.

3. Odpowiedz na pytania. Wykorzystaj słowa podane w nawiasie. Zapisz odpowiedzi pełnymi zdaniami i pamiętaj o prawidłowej odmianie rzeczowników.

- A. О ком прочитали ученики? (поэт) .....
- B. Куда поехали ученики? (Чехия) .....

C. Чего нет у Антона? (бутерброды) .....

D. Кем работает Маша? (врач) .....

4. Odpowiedz na pytania zgodnie ze stanem faktycznym. Liczebniki zapisz słownie.

A. В котором часу ты начинаешь уроки во вторник? .....

B. Сколько тебе лет? .....

C. Какое твоё самое любимое блюдо? .....

D. Где ты чувствуешь себя хуже? В школе или дома? .....

5. Spotykasz na ulicy swojego nauczyciela z Rosji, jak zareagujesz?

A. Привет!

B. Здравствуй!

C. Здравствуйте, Иван Михайлович.

6. Do Twojej klasy dołączył kolega z Rosji, jak spytasz go o wiek?

A. Сколько тебе лет?

B. Сколько лет ты уже живёшь в Польше?

C. Как долго ты изучаешь английский язык?

7. Jesteś w restauracji. W jaki sposób uprzejmie poprosisz kelnera o rachunek?

A. Дайте мне меню, пожалуйста.

B. Это не мой счёт.

C. Извините, дайте мне счёт, пожалуйста.

8. Twoja rosyjska koleżanka ma urodziny, w jaki sposób możesz złożyć jej życzenia?

A. Приятного аппетита!

B. Поздравляю тебя с днём рождения!

C. На здоровье!

9. Jesteś w Rosji. W jaki sposób spytasz przechodnia, gdzie znajduje się najbliższy sklep?

A. Где находится ресторан?

B. Скажите, пожалуйста, где находится ближайший магазин?

C. Помогите! Я хочу купить овощи и фрукты!

10. W ubiegłym tygodniu byłeś(-aś) wraz z rodzicami na wycieczce w muzeum. W e-mailu do swojego przyjaciela z Rosji:

- napisz, kiedy i jakie muzeum odwiedziliście;
- napisz, co szczególnie zwróciło Twoją uwagę;
- zaproponuj wspólne spędzenie czasu w przyszłym tygodniu.

1.1.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
1	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym edukacja.</p> <p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne, w tym dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych (np. listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, instrukcje, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie). Uczeń znajduje w tekście określone informacje.</p>	Uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania na podstawie tekstu.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p>	<p>1.1. A</p> <p>1.2. B</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p>	<p>1.1. B</p> <p>1.2. C</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
2	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek, edukacja, życie prywatne.	Uczeń potrafi odmieniać czasowniki I i II koniugacji.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	учится живут работают хочу изучают 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź. Łącznie 5 pkt za zadanie.	говорит живёт гуляют хотим мечтают 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź. Łącznie 5 pkt za zadanie.
3	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek, edukacja, życie prywatne, podróżowanie i turystyka.	Uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania, używając prawidłowo odmienionych przez przypadki rzeczowników.	Poziom I – Wiadomości A. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Po 2 pkt za każdą prawidłowo zapisaną odpowiedź. Kluczowa jest prawidłowa odmiana rzeczownika z nawiasu: Туристы прочитали о доме. Ученики поехали на экскурсию. У Антона нет словаря. Антон работает парикмахером.	Po 2 pkt za każdą prawidłowo zapisaną odpowiedź. Kluczowa jest prawidłowa odmiana rzeczownika z nawiasu: Ученики прочитали о поэте. Ученики поехали в Чехию. У Антона нет бутербродов. Маша работает врачом.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
4	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek, edukacja, życie prywatne, żywienie.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy: uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	Uczeń potrafi odpowiedzieć na pytania, a także prawidłowo zapisywać liczebniki.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>A. Zapamiętanie wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Po 2 pkt za każdą poprawnie zapisaną odpowiedź. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) nie powinni być oceniani za poprawność ortograficzną.</p> <p>Maksymalnie uczeń może zdobyć 8 pkt za zadanie.</p>	<p>Po 2 pkt za każdą poprawnie zapisaną odpowiedź. Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) nie powinni być oceniani za poprawność ortograficzną.</p> <p>Maksymalnie uczeń może zdobyć 8 pkt za zadanie.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
5	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy: nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę.</p>	Uczeń potrafi prawidłowo zareagować w opisanej sytuacji.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: A.	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: C.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
6	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: edukacja.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy: uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	Uczeń potrafi prawidłowo zareagować w opisanej sytuacji.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: B.	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: A.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
7	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: żywienie.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy: uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	Uczeń potrafi prawidłowo zareagować w opisanej sytuacji.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: C.	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: C.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
8	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: żywienie.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy. Uczeń uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	Uczeń potrafi prawidłowo zareagować w opisanej sytuacji.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: C.	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: B.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
9	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: podróżowanie i turystyka.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy: uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	Uczeń potrafi prawidłowo zareagować w opisanej sytuacji.	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: B.	Uczeń otrzymuje 1 pkt za prawidłową odpowiedź: B.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
10	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: kultura (grupa A), podróżowanie i turystyka (grupa B).</p> <p>Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, SMS, list prywatny, formularz, e-mail, komentarz, wpis na czacie/forum) w typowych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy.</p>	Uczeń potrafi napisać krótką wiadomość e-mail.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu:</p> <p>4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu.</p> <p>Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie.</p> <p>Maksymalnie uczeń może zdobyć 10 pkt za zadanie.</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu:</p> <p>4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu.</p> <p>Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie.</p> <p>Maksymalnie uczeń może zdobyć 10 pkt za zadanie.</p>

Liczba punktów do uzyskania: 38.

1.2. Testy diagnozy bieżącej

Nie ulega wątpliwości, że wiedza i umiejętności uczniów powinny być diagnozowane na bieżąco. Testy diagnozy bieżącej mają na celu sprawdzenie stanu aktualnej wiedzy i umiejętności uczniów. Mogą sprawdzać jedną wybraną umiejętność, zagadnienie leksykalne, gramatyczne lub ortograficzne z języka rosyjskiego. Wyniki testu są informacją zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli, w jakim stopniu uczniowie opanowali daną partię materiału, i jakie mają jeszcze braki. Poniższe testy zostały opracowane w oparciu o program nauczania *Z rosyjskim za pan brat* dla III etapu edukacyjnego – szkoły branżowej II stopnia. Są to krótkie testy (tzw. kartkówki) sprawdzające opanowanie materiału leksykalnego z zakresu tematycznego: nauka i technika ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa z branży fryzjersko-kosmetycznej. Testy przeznaczone są dla uczniów szkoły branżowej II stopnia kontynuujących naukę języka w wariantcie podstawy programowej III. BS2.1. Test rekomenduje się przeprowadzić u uczniów kształcących się w zawodach branży fryzjersko-kosmetycznej, np. technik usług fryzjerskich.

1.2.1. Test 2 grupa A

1. Połącz polskie nazwy sprzętów z ich rosyjskimi odpowiednikami. Wpisz literę A, B, C lub D obok słowa zapisanego po polsku.

- suszarka do włosów: .....
- prostownica do włosów: .....
- elektryczna maszynka do golenia: .....
- lokówka: .....

- A. щипцы для завивки волос
- B. выпрямитель для волос
- C. фен
- D. электробритва

2. Przeczytaj opis urządzenia używanego w branży fryzjerskiej. Który sprzęt z zadania pierwszego został opisany w tekście?

Модель использует роторную систему бритья, задействовав 3 головки, обеспечивающие чистое, точное и лёгкое удаление волосков. Прибор способствует поддержанию гладкой кожи, защищая её от раздражения. Эргономичная конструкция модели способствует комфортной эксплуатации: особая форма ручки обеспечивает надёжный и удобный захват, поэтому вам будет легко обращаться с прибором.

Źródło: dns-shop.ru (dostęp 27.11.2022).

Это описание .....

3. Prowadzisz salon fryzjerski, do którego przyszedł rosyjskojęzyczny klient. Jak zaproponujesz mu strzyżenie?

- A. Рекомендую Вам стрижку машинкой.
- B. Рекомендую Вам окрашивание волос.
- C. Рекомендую Вам реконструкцию волос.

4. Uzupełnij kartę usług fryzjerskich dla rosyjskojęzycznych kobiet w polskim salonie.

- Стрижка и полировка волос – 60 злотых.
- ..... – 150 злотых.
- ..... – 250 злотых.

1.2.2. Test 2 grupa B

1. Połącz polskie nazwy sprzętów z ich rosyjskimi odpowiednikami. Wpisz literę A, B, C lub D obok słowa zapisanego po polsku.

- lokówka: .....
- elektryczna maszynka do golenia: .....
- suszarka do włosów: .....
- prostownica do włosów: .....

- A. щипцы для завивки волос
- B. выпрямитель для волос
- C. фен
- D. электробритва

2. Przeczytaj opis urządzenia używanego w branży fryzjerskiej. O którym sprzęcie z zadania pierwszego jest mowa?

Стильный чёрный корпус устройства, имеющий обтекаемую форму с плавными линиями, удачно дополняют яркие синие декоративные вставки. Мимо устройства с таким дизайном не сможет пройти ни одна девушка. Прибор позволит быстро высушить волосы и сделать аккуратную укладку. Использование не отразится на состоянии ваших волос и не повредит их.

Źródło: dns-shop.ru (dostęp 27.11.2022).

Это описание .....

3. Prowadzisz salon fryzjerski, do którego przyszła rosyjskojęzyczna klientka. Jak zaproponujesz jej farbowanie?

- A. Рекомендую Вам стрижку машинкой.
- B. Рекомендую Вам окрашивание волос.
- C. Рекомендую Вам реконструкцию волос.

4. Uzupełnij kartę usług fryzjerskich dla rosyjskojęzycznych mężczyzn:

- Стрижка и полировка волос – 40 злотых;
- ..... – 60 злотых;
- ..... – 50 злотых.

1.2.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS2.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
1	Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: nauka i technika oraz zakupy i usługi.	Uczeń zna rosyjskie odpowiedniki polskich nazw sprzętów fryzjerskich.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	Suszarka do włosów: C Prostownica do włosów: B Elektryczna maszynka do golenia: D Lokówka: A Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź. Łącznie 4 pkt za zadanie.	Lokówka: A Elektryczna maszynka do golenia: D Suszarka do włosów: C Prostownica do włosów: B Po 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź. Łącznie 4 pkt za zadanie.
2	Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: nauka i technika oraz zakupy i usługi. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności, w tym wypowiedzi dotyczące wykonywania czynności zawodowych (np. instrukcje): określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu.	Uczeń potrafi dopasować nazwę sprzętu lub urządzenia do opisu.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	Это описание электробритвы. 2 pkt za prawidłową odpowiedź.	Это описание фена. 2 pkt za prawidłową odpowiedź.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS2.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
3	Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: zakupy i usługi. Uczeń reaguje ustnie w typowych, również w miarę złożonych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy: proponuje, zachęca, przyjmuje i odrzuca propozycje.	Uczeń potrafi dobrać prawidłową reakcję do opisaney sytuacji.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	A 1 pkt za prawidłową odpowiedź.	B 1 pkt za prawidłową odpowiedź.
4	Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: zakupy i usługi oraz nauka i technika.	Uczeń potrafi uzupełnić w języku rosyjskim informacje na temat usług świadczonych przez zakład fryzjerski.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Uczeń proponuje usługi fryzjerskie dla kobiet. Zakres usług powinien być adekwatny do podanej ceny. W zadaniu istotna jest komunikacja; poprawność odgrywa drugorzędną rolę. Za każdą uzupełnioną lukę – 3 pkt (2 pkt za wpisanie nazwy usługi + 1 pkt za poprawność). Maksymalnie uczeń może zdobyć 6 pkt za zadanie.	Uczeń proponuje usługi fryzjerskie dla mężczyzn. Zakres usług powinien być adekwatny do podanej ceny. W zadaniu istotna jest komunikacja; poprawność odgrywa drugorzędną rolę. Za każdą uzupełnioną lukę – 3 pkt (2 pkt za wpisanie nazwy usługi + 1 pkt za poprawność). Maksymalnie uczeń może zdobyć 6 pkt za zadanie.

Liczba punktów do uzyskania: 13.

1.3. Test diagnozy śródrocznej

Celem testu diagnozy śródrocznej jest sprawdzenie, w jakim stopniu uczniowie szkół branżowych opanowali wiedzę i umiejętności opisane w podstawie programowej w dłuższym okresie (najczęściej jednego półrocza nauki). Wyniki testu diagnozy śródrocznej są nośnikiem informacji na temat tego, co uczeń potrafi, a nad czym powinien jeszcze popracować. Prezentowane poniżej testy diagnozy śródrocznej przeznaczone są dla uczniów szkół branżowych I stopnia. Rekomenduje się ich przeprowadzenie po co najmniej jednym półroczu nauki języka rosyjskiego na III etapie edukacyjnym. Zgodnie z podziałem materiału zaproponowanym w programie nauczania *Z rosyjskim za pan brat*, testy sprawdzają stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu tematycznego: ja i moje otoczenie (człowiek, miejsce zamieszkania, życie prywatne).

1.3.1. Test 3 grupa A

1. Przeczytaj tekst następnie zaznacz P, jeśli zdanie jest zgodne z treścią tekstu, F jeśli jest niezgodne z treścią lub BI, jeśli w tekście nie ma informacji na dany temat.

Привет всем! Меня зовут Антон и я хочу сказать несколько слов о себе. Прежде всего, я – ученик, мне 16 лет. Я учусь в десятом классе одной из московских школ. Все мои друзья скажут, что я – холерик, но очень быстрый и искренний. У меня есть один брат – Дима – он младше меня. В свободное время я люблю слушать музыку, мой любимый жанр – это рок. В мае я поеду на концерт моей любимой группы. Кроме музыки я интересуюсь книгами и спортом. Люблю читать комиксы и научную фантастику. Спортom занимаюсь уже три года. Четыре раза в неделю у меня частные уроки тенниса. Теннис я просто обожаю.

- A. У Антона нет братьев. (P/F/BI)
- B. Ученик занимается спортом несколько лет. (P/F/BI)
- C. Он любит читать комиксы русских авторов. (P/F/BI)

2. Dopasuj typy domów (A–D) do opisów (I–III). Jeden typ domów został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnego opisu.

- A. дома из блоков
- B. дома из панелей
- C. монолитные дома
- D. кирпичные дома

I. Жильё подобного типа возводится из заранее изготовленных железобетонных панелей. Это также быстровозводимые дома. Данные панели проходят контроль в момент производства, тем самым гарантируя высокое качество и прочность. ....

II. Строительство домов из кирпича популярно, потому что благодаря возведению домов из кирпича покупатель приобретает квартиру с высокой степенью здорового микроклимата в помещении, так как данный стройматериал обладает экологически чистым свойством. ....

III. Дома строятся из готовых блоков-комнат, т.е. собираются как конструктор.

Чаще всего квартиры в таких домах по такой технологии сдаются с минимальным ремонтом, что является положительным моментом для тех, у кого нет финансов и нет времени заниматься ремонтом квартиры. ....

Źródło: anksk.ru (dostęp 27.11.2022).

3. Uzupełnij dialogi własnymi propozycjami:

A: .....

B: Спасибо Вам большое. Я был уверен, что никто не помнит.

A: Когда у тебя экзамены по математике?

B: .....

4. Wpisz nazwy godzin słownie w języku rosyjskim.

A. Поезд отправляется в ..... (13:10).

B. Уроки русского языка начинаются в ..... (10:45).

C. У меня английский язык в ..... (8:30).

D. У меня встреча в ..... (18:00).

5. Zbliżają się Twoje urodziny. Napisz zaproszenie do rosyjskiego kolegi, w którym poinformujesz go o:

- miejscu i godzinie rozpoczęcia przyjęcia urodzinowego;
- stroju, w jakim powinien przyjść na przyjęcie;
- konieczności przyjścia punktualnie.

1.3.2. Test 3 grupa B

1. Przeczytaj tekst następnie zaznacz P, jeśli zdanie jest zgodne z treścią tekstu, F, jeśli jest niezgodne z treścią lub BI, jeśli w tekście nie ma informacji na dany temat.

Здорово всем! Я Ольга – ученица девятого класса одной из петербургских школ. Я жизнерадостная девочка, которая любит проводить время со своими друзьями. У меня нет братьев и сестёр, но есть подруга – Анна – она мне как сестра. Я всегда могу просить помощи у неё. В свободное время мы с подругой ходим за покупками. Я интересуюсь новыми трендами в моде. По пятницам и субботам я занимаюсь музыкой. Тогда у меня частные уроки игры на пианино. Однажды я стану известной пианисткой.

A. Ольга учится в Москве. (P/F/BI)

B. У неё есть одна сестра – Анна. (P/F/BI)

C. Анна, подруга Ольги, также занимается музыкой. (P/F/BI)

2. Dopasuj typy mieszkań (A–D) do opisów (I–III). Jeden typ mieszkania został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnego opisu.

A. жильё эконом-класса

B. двухэтажная квартира

C. элитная квартира

D. однокомнатная квартира

I. Я живу в центре города Познань. Моя квартира маленькая. Там только одна комната, в которой кухня вместе с гостиной. Отдельно только ванная.

.....

II. Моя квартира просто огромная, но моя семья тоже большая. Я живу вместе с женой, сыном и двумя дочерьми. Наша квартира расположена на двух уровнях. ....

III. Я живу с семьёй в маленькой квартире в Варшаве. Она небольшая, но уютная. В квартире есть гостиная с кухней, ванная, спальня и комната моего сына. ....

(Na podstawie: Ginter i Tulina-Blumental 2015).

3. Uzupełnij dialogi własnymi propozycjami.

A: Чем ты занимаешься?

B: .....

A: Юлия, ты сегодня замечательно выглядишь!

B: Спасибо большое!

A: .....

4. Wpisz nazwy godzin słownie w języku rosyjskim.

A. Поезд отправляется в ..... (14:07).

B. Уроки русского языка начинаются в ..... (8:45).

C. У меня английский язык в ..... (17:30).

D. У меня встреча в ..... (10:00).

5. Organizujesz bal tematyczny. Napisz zaproszenie do rosyjskiego kolegi, w którym poinformujesz go o:

- miejscu i godzinie rozpoczęcia balu;
- stroju, w jakim powinien przyjść na zabawę;
- konieczności przyścia punktualnie.

1.3.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
1	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek, edukacja, życie prywatne.	Uczeń potrafi określić, czy dana informacja jest w tekście i czy jest zgodna z jego treścią.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź: A. F B. P C. BI	Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź: A. F B. F C. BI
2	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: miejsce zamieszkania. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne: określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu.	Uczeń potrafi dopasować rodzaj domu do definicji.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź: I. B II. D III. A	Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź: I. D II. B III. A

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
3	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek, życie prywatne, edukacja. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach: składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje; uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	<p>Uczeń potrafi uzupełnić dialogi w taki sposób, aby tworzyły spójną całość z odpowiedzią lub pytaniem.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>A. uczeń składa życzenia (propozycja ucznia) – 2 pkt. B. uczeń udziela informacji (propozycja ucznia) – 2 pkt.</p> <p>Zadanie sprawdza, czy uczeń potrafi prawidłowo komunikować się w języku rosyjskim. Uczniowie z dysleksją nie powinni być oceniani za poprawność ortograficzną.</p>	<p>A. uczeń udziela informacji (propozycja ucznia) – 2 pkt. B. uczeń reaguje na podziękowanie (propozycja ucznia) – 2 pkt.</p> <p>Zadanie sprawdza, czy uczeń potrafi prawidłowo komunikować się w języku rosyjskim. Uczniowie z dysleksją nie powinni być oceniani za poprawność ortograficzną.</p>
4	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek, podróżowanie i turystyka, życie prywatne, edukacja.</p>	<p>Uczeń potrafi uzupełnić zdania odpowiednimi godzinami, potrafi określić czas.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p>	<p>Uczeń określa czas w sposób formalny lub nieformalny – otrzymuje 2 pkt za każdy prawidłowy zapis. Uczniowie ze SPE nie powinni być oceniani za poprawność ortograficzną napisanych liczebników. Za zadanie uczeń może zdobyć maksymalnie 8 pkt.</p>	<p>Uczeń określa czas w sposób formalny lub nieformalny – otrzymuje 2 pkt za każdy prawidłowy zapis. Uczniowie ze SPE nie powinni być oceniani za poprawność ortograficzną napisanych liczebników. Za zadanie uczeń może zdobyć maksymalnie 8 pkt.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
5	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: człowiek, życie prywatne.</p> <p>Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego: zaprasza i odpowiada na zaproszenie.</p>	Uczeń potrafi napisać zaproszenie.	<p>Poziom I – Wiadomości</p> <p>B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności</p> <p>C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: 4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu.</p> <p>Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu danego tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie.</p> <p>Maksymalnie uczeń może zdobyć 10 pkt za zadanie.</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: 4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu.</p> <p>Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt.</p> <p>Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu danego tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych.</p> <p>Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie.</p> <p>Maksymalnie uczeń może zdobyć 10 pkt za zadanie.</p>

Liczba punktów do uzyskania: 28.

1.4. Test diagnozy na zakończenie

Test diagnozy na zakończenie warto przeprowadzić, aby sprawdzić, czy uczniowie opanowali wiedzę i umiejętności opisane w podstawie programowej. W prezentowanym materiale autor umieścił testy diagnozy na zakończenie dla szkoły branżowej II stopnia – wariant podstawy programowej III.BS2.1. Nawiązują one do wiedzy i umiejętności sprawdzanej w teście diagnozy bieżącej (materiał również został przeznaczony dla szkoły branżowej II stopnia). Przeprowadzając diagnozę końcową w szkole branżowej II stopnia, warto pamiętać, że uczniowie tej szkoły mają możliwość zdawania egzaminu maturalnego, dlatego w teście diagnozy należy uwzględnić zadania typu egzaminacyjnego. Wyniki uczniów dadzą nauczycielowi informację, w jakim stopniu uczniowie opanowali wiedzę i umiejętności opisane w podstawie programowej.

1.4.1. Test 4 grupa A

1. Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. W każdą lukę (1.1–1.3) wpisz literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Привет, Ирина!

Завтра у нас контрольная работа по истории, а я ещё мало что выучила. Волнуюсь, скоро экзамены. Конечно, я готовилась весь день, но запоминать факты, даты, имена и названия событий – всё это не для меня. 1.1. .... Помнишь, когда в прошлом году мы занимались эпохой царицы Екатерины Великой? Вот это было действительно здорово! Все эти удивительные платья, причёски, дворцы, богатые интерьеры – об этом читать было интересно. А современные события – как газетные тексты!

Знаю, что у тебя только отличные оценки по истории. 1.2. .... Давай встретимся завтра вечером в кафе на улице Пушкина. Я слышала, что там можно попробовать новые пирожные с фруктами. Я тебя приглашаю в шесть часов.

1.3. ....

До встречи,

Маша

- A. Может подскажешь, как ты запоминаешь материал?
- B. Современная история меня не очень увлекает.
- C. Сейчас мы можем поговорить об истории.
- D. Надеюсь, ты мне поможешь и что-нибудь посоветуешь!

2. Uzupełnij dialogi, wybierając odpowiedź A, B lub C.

2.1. Y: Скажите, пожалуйста, билеты на поезд можно заказать .....?

X: Конечно!

- A. в Интернет
- B. по Интернету
- C. с Интернетом.

2.2. Y: Антон, ... ты вчера не пошёл в кино?

X: Я заболел.

- A. как
- B. что
- C. почему.

2.3. X: Извините, как попасть в центр города?

Y: В центр? ..... автобусе.

A. Восьмом   B. На восьмом   C. О восьмом.

3. Przeczytaj tekst, z którego usunięto niektóre słowa. Wstaw odpowiednie wyrazy w luki od 3.1. do 3.4., wpisując odpowiednią literę.

Современные болезни 3.1. .... из-за неправильного питания, то есть в рационе преобладают продукты, в которых много 3.2. .... и сахара. Это вызывает ожирение, разные проблемы с желудочно-кишечным трактом, запоры и прочее. Большое количество сахара вызывает диабет, страшно подумать, что им болеет много 3.3. .... людей. Сидячий образ 3.4. .... и недостаток активности приводят к геморрою, болезням спины и ног. У многих падает зрение.

3.1.   A. возникают   B. возникает   C. возникаем
3.2.   A. сыра   B. жира   C. количество
3.3.   A. младших   B. молодой   C. молодых
3.4.   A. жизни   B. жизнь   C. жить

4. Wysłuchaj tekstu, następnie zdecyduj, czy podane zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Zakreśl właściwą literę. Nauczyciel powinien odczytać tekst dwukrotnie w naturalnym tempie. Uczniowie z dysfunkcją słuchu powinni dostać wydrukowaną transkrypcję nagrania.

В наши дни парикмахер нужен всем, что делает профессию парикмахера ещё более привлекательной.

Сегодня огромное влияние на формирование моды имеют звёзды кино и шоу-бизнеса. Многие люди хотят быть похожими на своих кумиров и копируют их причёски.

Наличие парикмахерских в каждом дворе сможет обеспечить работой недалеко от дома. При этом работа будет прибыльной и престижной.

Źródło: proprof.ru (dostęp 27.11.2022).

4.1. Парикмахер нужен прежде всего женщинам. (P/F)

4.2. Актёры и звёзды шоу-бизнеса имеют огромное влияние на тренды. (P/F)

5. Napisz wpis na blogu na temat pracy, o której marzysz:

- jaka to praca i dlaczego jest Twoim marzeniem;
- jakie są plusy wybranego przez ciebie zawodu;
- jakie są wady tego zawodu.

1.4.2. Test 4 grupa B

1. Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. W każdą lukę (1.1–1.3) wpisz literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst. Jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

Дорогие читатели!

Сегодня я хотела бы поделиться своими мыслями на тему глобальной деревни, в которой мы все живём, и необходимости знать иностранные языки.

Пожалуйста, учтите, что это только моя точка зрения. 1.1 ..... Два года назад мы вместе с родителями были на экскурсии в Греции и хотели купить какие-нибудь сувениры. Я попросила на английском языке открытку. Продащица немного растерялась и закричала: „Настя, подойди, поговори с иностранкой!” Помощь Насти не понадобилась, и мы стали говорить по-русски.

Каждый из нас может описать похожую ситуацию. 1.2. .... Поэтому может показаться, что иностранные языки нам просто не нужны. Это не совсем так.

Знание иностранных языков нужно не только для путешествий. Они помогают найти хорошую работу, читать в оригинале книги известных авторов, поддерживать контакты с людьми из других стран, понимать слова хитов, которые нам интересны. В процессе изучения иностранных языков мы развиваем свою память и внимание, но главное – становимся более открытыми к другим культурам. 1.3. .... Однако изучение любого языка – задача не из лёгких! Способов много, выбор всегда за вами.

Стоит ли изучать иностранные языки? Считаю, что ДА! Не только стоит – это просто необходимо! А каково ваше мнение? Вы согласны со мной или думаете иначе?

Оставьте комментарии, выразите свою точку зрения!

Катя

- A. Преимуществ в изучении иностранных языков очень много.
- B. Я же считаю, что учить иностранные языки должен каждый человек.
- C. Я согласна, что сейчас почти у каждого в телефоне есть онлайн-переводчик.
- D. У вас, наверное, может быть другое мнение.

2. Uzupełnij dialogi, wybierając odpowiedź A, B lub C.

2.1. Y: Скажите, пожалуйста, есть билеты на ..... поезд Москва-Париж?

X: Конечно!

- A. длинный
- B. экспресс
- C. международный.

2.2. Y: Может пойдём ..... кино?

X: Хорошая идея.

- A. в
- B. на
- C. с.

2.3. X: Извините, как попасть в аэропорт?

Y: .....

- A. Вот это автобус номер 106.
- B. На автобусе номер 106.
- C. Автобус номер 106.

3. Przeczytaj tekst, z którego usunięto niektóre słowa. Wstaw odpowiednie wyrazy w luki od 3.1 do 3.4, wpisując odpowiednią literę.

Современные болезни возникают из-за неправильного питания, то есть в рационе 3.1. .... продукты, в которых много жира и 3.2. .... Это вызывает ожирение, разные проблемы с желудочно-кишечным трактом, запоры и прочее. Большое количество сахара вызывает диабет, страшно

подумать, что им болеет много молодых 3.3. .... Сидячий образ жизни и недостаток активности приводят к геморрою, 3.4. .... спины и ног. У многих падает зрение.

3.1.	A. преобладает	B. преобладаем	C. преобладают
3.2.	A. сыра	B. сахара	C. сладости
3.3.	A. людей	B. люди	C. людям
3.4.	A. болезней	B. болезням	C. болезни

4. Wysłuchaj tekstu, następnie zaznacz, czy podane zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F). Nauczyciel powinien odczytać tekst dwukrotnie w naturalnym tempie. Uczniowie z dysfunkcją słuchu powinni dostać wydrukowaną transkrypcję nagrania.

Парикмахер должен быть универсальным, умеющим работать с женскими, мужскими волосами. На первый взгляд кажется, что это простая работа, но мастеру должны быть знакомы такие науки как химия, физика, этика.

В руках парикмахера большая ответственность за дальнейшее самочувствие и имидж клиента. Ведь парикмахер не сможет исправить свою ошибку. За него это сделают 2 -3 месяца отращивания волос. И, конечно, клиент в такую парикмахерскую больше не придёт.

Źródło: proprof.ru (dostęp 27.11.2022).

- 4.1. Парикмахер должен знать разные науки. (P/F)
 4.2. Парикмахер может исправлять свои ошибки. (P/F)

5. Napisz wpis na blogu o swoim hobby:

- co to jest i dlaczego to lubisz;
- jakie są korzyści Twojego hobby;
- jakie są negatywne strony Twojego hobby.

1.4.3. Kartoteka testów dla grupy A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS2.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
1	<p>Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: sport, zdrowie.</p> <p>Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności, w tym wypowiedzi dotyczące wykonywania czynności zawodowych: rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.</p>	<p>Uczeń potrafi uzupełnić tekst zdania, tak aby tworzył spójną i logiczną całość.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>1.1. B 1.2. A 1.3. D</p> <p>1 pkt za każdą poprawną odpowiedź.</p>	<p>1.1. D 1.2. C 1.3. A</p> <p>1 pkt za każdą poprawną odpowiedź.</p>
2	<p>Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: podróżowanie i turystyka, kultura.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych, również w miarę złożonych sytuacjach, w tym związanych z komunikowaniem się w środowisku pracy: uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia.</p>	<p>Uczeń potrafi uzupełnić zdania poprawnie pod względem gramatycznym.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p>	<p>2.1. B 2.2. C 2.3. B</p> <p>1 pkt za każdą poprawną odpowiedź.</p>	<p>2.1. C 2.2. A 2.3. B</p> <p>1 pkt za każdą poprawną odpowiedź.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS2.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
3	<p>Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: zdrowie.</p> <p>Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności, w tym wypowiedzi dotyczące wykonywania czynności zawodowych: rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.</p>	Uczeń potrafi uzupełnić tekst wyrazem we właściwej formie gramatycznej.	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p> <p>Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>3.1. A 3.2. B 3.3. C 3.4. A</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p>	<p>3.1. C 3.2. B 3.3. A 3.4. B</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p>
4	<p>Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: zakupy i usługi.</p> <p>Uczeń rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, w tym wypowiedzi dotyczące wykonywania czynności zawodowych wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka: znajduje w wypowiedzi określone informacje.</p>	Uczeń potrafi ocenić prawdziwość zdań na podstawie wysłuchanego tekstu.	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p>	<p>4.1. F 4.2. P</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p>	<p>4.1. P 4.2. F</p> <p>1 pkt za każdą prawidłową odpowiedź.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS2.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
5	Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: praca (grupa A), życie prywatne (grupa B).	Uczeń potrafi napisać wpis na blogu.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: 4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu. Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt. Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych. Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie. Maksymalnie uczeń może zdobyć 10 pkt za zadanie.	Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: 4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu. Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt. Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych. Poprawność środków językowych: 2 pkt – wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie. Maksymalnie uczeń może zdobyć 10 pkt za zadanie.

Liczba punktów do uzyskania: 22.

ROZDZIAŁ II

Testy diagnostyczne badające przyrost wiedzy i umiejętności

Testy przedstawione w niniejszym rozdziale różnią się od wcześniej przedstawionych narzędzi. W przypadku testów badających przyrost wiedzy i umiejętności nauczyciel testuje postępy uczniów w obszarze wiedzy i umiejętności językowych. Liczba uzyskanych przez ucznia punktów jest nośnikiem informacji, czy uczeń poczynił wystarczające postępy, aby mógł kontynuować naukę na kolejnym etapie edukacyjnym. Zaproponowane poniżej narzędzie należy przeprowadzić w pierwszej klasie szkoły branżowej I stopnia. Powstał on z myślą o uczniach realizujących wariant podstawy programowej III.BS1.1. Zaproponowane poniżej testy odnoszą się do zakresów tematycznych: zdrowie, żywienie i sport.

2.1. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności grupa A

1. Dopisz minimum pięć słów do każdej z podanych poniżej kategorii.

- A. летние виды спорта: .....
- B. овощи: .....
- C. холодные напитки: .....
- D. молочные продукты: .....
- E. мясо: .....

2. W punktach A–D wymieniono sprzęt sportowy oraz miejsce, w każdym punkcie napisz pasującą dyscyplinę sportową.

- A. мяч, трава: .....
- B. каток, коньки: .....
- C. мяч, спортзал: .....
- D. вода, вёсла: .....

3. Przeczytaj opisy objawów, a następnie napisz pełnym zdaniem, na co mogła zachorować osoba z takimi objawami. Użyj czasownika *заболеть*.

- A. У меня недостаток сна. ....
- B. У меня насморк и кашель. ....

4. Wpisz podane słowa w luki 4.1–4.5. Trzy słowa zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

мальчик, люди, футбол, вид, пельмени, удовольствием, интересы, спорт
Привет, друзья!

Нас уже очень много, каждый день на сайт приходят новые 4.1. ...., у каждого свои 4.2. .... и предпочтения в спорте. Кто-то любит 4.3. ...., кто-то – хоккей, а кому-то интересны велоспорт или фехтование. Регулярно у нас появляются новые блоги о футболе, футбол – самый популярный 4.4. .... спорта, и тут логично, что рано или поздно эта ниша заполнится. Но ведь не все любят футбол и хоккей (о нём, правда, пишут меньше) и, глядя на ленту блогов, многие начинают сомневаться, будет ли тот или иной вид спорта интересен этой аудитории.

Скажу уверенно – будет. Я, например, ничего не понимаю в керлинге, но с 4.5. .... читаю блог „Всё о керлинге”, который у нас недавно появился. Уверен, что я не одинок в этом, и уверен, что многие читали бы интересные тексты, смотрели подборки фотографий/роликов о спорте, в котором они не разбираются.

Źródło: by.tribuna.com (dostęp 27.11.2022).

5. Kolega zaprasza Cię na wspólne oglądanie meczu piłki nożnej. W jaki sposób mu odmówisz?

- A. Я с удовольствием приду!
- B. Я бы с удовольствием пришёл, но у меня в среду контрольная по математике.
- C. Отличная идея! Давай пригласить ещё Диму.
- D. Обожаю футбол! Спасибо за приглашение.

6. Wspólnie z klasą realizujesz projekt kulinarny. W jaki sposób zaproponujesz grupie wyjście na zakupy w celu zakupienia produktów do waszej potrawy?

- A. Давайте купим готовые блюда.
- B. Давайте разделим, кто что купит.
- C. Давайте сделаем список нужных продуктов.
- D. Можем пойти вместе за продуктами на рынок.

7. Przeczytaj wyrazy, wstaw miękki znak „Ь” tam, gdzie jest to konieczne.

марш..., июл..., метел..., туч..., друз...я, читаеш..., (громко) кричат, плащ..., верност..., хорош..., экипаж..., пес...ня

8. W Twojej szkole odbyły się zawody sportowe. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- opisz przebieg zawodów;
- opisz nieprzyjemne wydarzenie, które miało miejsce podczas zawodów;
- zachęć go do uprawiania sportu.

2.2. Test badający przyrost wiedzy i umiejętności grupa B

1. Dopisz minimum pięć słów pasujących do podanych kategorii.

- A. фрукты: .....
- B. зимние виды спорта: .....
- C. горячие напитки: .....
- D. сладости: .....
- E. мучные изделия: .....

2. W punktach A–D wymieniono sprzęty sportowe oraz osoby związane ze sportem, w każdym punkcie napisz pasującą dyscyplinę sportową.

- A. велосипед, велосипедист: .....
- B. мяч, вратарь: .....
- C. лыжи, лыжница: .....
- D. ракетка, теннисист: .....

3. Przeczytaj opisy objawów, a następnie napisz pełnym zdaniem, na co mogła zachorować osoba z takimi objawami. Użyj czasownika *заболеть*.

- A. У меня насморк и кашель. ....
 B. У меня недостаток сна. ....

4. Wpisz podane słowa w luki 4.1–4.5. Trzy słowa zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej luki.

физиолог, килокалорий, мнению, килограмм, велосипед, тренировка, движение, специалист

Как объясняет 4.1. ...., езда на велосипеде помогает нарастить мышечную массу и похудеть. «В среднем за одно занятие можно сжечь от 200 до 800 4.2. .... Оптимальная пульсовая зона во время тренировки для человека 35 лет составляет от 120 до 138 ударов в минуту – используется та же формула для вычисления целевой пульсовой зоны, но коэффициент составляет 65–75%. Оптимальная продолжительность – от 40 до 90 минут», – говорит Никита Скрипник.

При этом, по его 4.3. ...., лучше всего чередовать велотренировки с другими видами физической активности. «Идеально подойдут силовые нагрузки в тренажерном зале. Например, два раза в неделю – велотренировки, два раза – силовые, и раз в неделю – бассейн, йога или танцевальный класс. Вариаций множество. Главное – разнообразное и сбалансированное 4.4. .... Кроме того, в вопросах похудения очень важно правильное питание», – утверждает он.

Для похудения общее количество дней активности в неделю должно быть 4–5. Однако спортивный 4.5. .... рекомендует не выжимать из себя максимум сразу. «Если вы долго или совсем не тренировались, начните с двух активных дней в неделю и держите среднюю интенсивность тренировок», – объясняет он.

Źródło: sports.ru (dostęp 27.11.2022).

5. Zachorowałeś(-aś) i nie możesz przyjść do szkoły. W jaki sposób poprosisz koleżankę o zeszyty z notatkami?

- A. Если хочешь, я дам тебе свои тетради. Можешь переписать то, что тебе нужно.
 B. Ты не дала бы мне свои тетради, чтобы я посмотрел/ла о чём были занятия?
 C. Давай обменяемся тетрадями!
 D. Давай я тебе позвоню и ты мне всё расскажешь.

6. Chciał(a)byś pojechać na mecz ulubionej drużyny. Jak poprosisz o bilet w kasie?

- A. Во сколько начинается матч?
 B. Кто играет в этом матче?
 C. Извините, могу ли я купить один билет в первом ряду на этот матч.
 D. До скольких вы сегодня работаете?

7. Przeczytaj wyrazy, wstaw miękki znak „ь” tam, gdzie jest to konieczne.

пес...ня, дерев...ня, кон..., борщ..., чуткост..., опасност..., учител..., говориш..., любител..., бол...шой, звер..., звер...ский

8. Kolega z Rosji zaproponował Ci wycieczkę po Moskwie, niestety zachorowałeś(-aś) i nie możesz przyjechać. W e-mailu do kolegi:

- przeproś, że nie możesz przyjechać;
- napisz, co Ci dolega i jakie masz objawy;
- zaproponuj inny termin spotkania.

2.3. Kartoteka testów przyrostu wiedzy i umiejętności dla grup A i B

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
1	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych i ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: sport i żywienie.	Uczeń potrafi dopisać słowa poprawnie pod względem ortograficznym oraz pasujące do podanej kategorii.	Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości	Uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt za zadanie. Za każde prawidłowo dopisane słowo do danej kategorii otrzymuje 0,2 pkt.	Uczeń może otrzymać maksymalnie 5 pkt za zadanie. Za każde prawidłowo dopisane słowo do danej kategorii otrzymuje 0,2 pkt.
2	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: sport.	Uczeń potrafi napisać nazwy dyscyplin sportowych pasujące do wymienionych miejsc, sprzętów sportowych i osób uprawiających ten sport.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości	A. пр. футбол B. пр. хоккей C. пр. баскетбол D. пр. гребля на каноэ Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą poprawnie zapisaną dyscyplinę.	A. пр. велоспорт B. пр. футбол C. пр. катание на лыжах D. пр. теннис Uczeń otrzymuje 1 pkt za każdą poprawnie zapisaną dyscyplinę.
3	Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: zdrowie.	Uczeń potrafi zapisać nazwę choroby na podstawie podanych symptomów.	Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	A. пр. Он заболел бессонницей. B. пр. Он заболел гриппом. Uczeń otrzymuje 2 pkt za każdą podaną nazwę choroby i poprawnie zapisane zdanie.	A. пр. Он заболел ангиной. B. пр. Он заболел бессонницей. Uczeń otrzymuje 2 pkt za każdą podaną nazwę choroby i poprawnie zapisane zdanie.

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
4	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: zdrowie, sport.</p> <p>Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne, w tym dotyczące wykonywania typowych czynności zawodowych: znajduje w tekście określone informacje.</p>	<p>Uczeń potrafi uzupełnić tekst podanymi słowami tak, aby stanowił spójną i logiczną całość.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości</p>	<p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za każde odnalezione prawidłowo sklasyfikowane słowo:</p> <p>4.1. люди 4.2. интересы 4.3. футбол 4.4. вид 4.5. удовольствием</p>	<p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za każde odnalezione prawidłowo sklasyfikowane słowo:</p> <p>4.1. специалист 4.2. килокалорий 4.3. мнению 4.4. движение 4.5. физиолог</p>
5	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: sport i zdrowie.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach: odrzuca propozycję, wyraża prośbę.</p>	<p>Uczeń potrafi dobrać prawidłową reakcję do opisaney sytuacji.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>B</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za udzielenie prawidłowej odpowiedzi.</p>	<p>B</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za udzielenie prawidłowej odpowiedzi.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
6	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: sport i żywienie.</p> <p>Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach: odrzuca propozycję, wyraża prośbę.</p>	<p>Uczeń potrafi dobrać prawidłową reakcję do opisanej sytuacji.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>D</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za udzielenie prawidłowej odpowiedzi.</p>	<p>C</p> <p>Uczeń otrzymuje 1 pkt za udzielenie prawidłowej odpowiedzi.</p>
7	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie różnych tematów.</p>	<p>Uczeń zna rosyjskie zasady ortograficzne dotyczące użycia znaku miękkiego.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości A. Zapamiętanie wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>марш, июль, метель, туч, друзья, читаешь, кричать, плащ, верность, хорош, экипаж, песня</p> <p>0,5 pkt za każdy prawidłowo zapisany wyraz (ze znakiem miękkim lub bez). Uczeń może otrzymać za zadanie maksymalnie 6 pkt.</p>	<p>песня, деревня, конь, борщ, чуткость, опасность, учитель, говоришь, любитель, большой, зверь, зверский</p> <p>0,5 pkt za każdy prawidłowo zapisany wyraz (ze znakiem miękkim lub bez). Uczeń może otrzymać za zadanie maksymalnie 6 pkt.</p>

Nr zad.	Treści przedmiotowe – cele szczegółowe zgodne z wariantem podstawy programowej III.BS1.1	Umiejętności, poprzez które stopień opanowania wiedzy może być oceniany	Poziom opanowania wiedzy i umiejętności wg taksonomii Niemierki	Kryteria oceny dla grupy A	Kryteria oceny dla grupy B
8	<p>Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, ortograficznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematycznym: sport (grupa A), zdrowie (grupa B). Uczeń tworzy krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi pisemne (np. e-mail, list prywatny): opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności; przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; relacjonuje wydarzenia z przeszłości; opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość.</p>	<p>Uczeń potrafi napisać e-mail na temat związany ze sportem lub zdrowiem.</p>	<p>Poziom I – Wiadomości B. Zrozumienie wiadomości Poziom II – Umiejętności C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: 4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu. Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt. Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu danego tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych. Poprawność środków językowych: 2 pkt wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie. Uczeń może otrzymać za zadanie maksymalnie 10 pkt.</p>	<p>Przekazanie informacji zawartych w poleceniu: 4 pkt – uwzględnienie i rozwinięcie wszystkich elementów zawartych w poleceniu; 3 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu oraz rozwinięcie dwóch z nich; 2 pkt – uwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu i rozwinięcie jednego z nich; 1 pkt – uwzględnienie wszystkich trzech elementów zawartych w poleceniu bez rozwijania; 0 pkt – nieuwzględnienie wszystkich elementów zawartych w poleceniu. Spójność i logika wypowiedzi: 0, 1 lub 2 pkt. Zakres środków językowych: 2 pkt – użyto środków językowych z zakresu danego tematu; 1 pkt – użyto środków językowych, jednak ich zakres jest bardzo ubogi; 0 pkt – nie użyto środków językowych. Poprawność środków językowych: 2 pkt wszystkie użyte środki językowe są poprawne; 1 pkt – tekst posiada niewielkie błędy, które nie zakłócają jego zrozumienia; 0 pkt – tekst zawiera liczne błędy, które zakłócają jego rozumienie. Uczeń może otrzymać za zadanie maksymalnie 10 pkt.</p>

Liczba punktów do uzyskania: 36.

ROZDZIAŁ III

Arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej

Program nauczania języka rosyjskiego *Z rosyjskim za pan brat* oraz uzupełniający go poradnik metodyczny dla szkół branżowych I i II stopnia kładą szczególny nacisk na kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych. W szkołach branżowych jest to szczególnie istotne, ponieważ ich uczniowie być może wkrótce po skończeniu szkoły wejdą na rynek pracy – ważne jest zatem, aby szkoła wyposażyła ich w umiejętności niezbędne na rynku pracy.

Jednym ze sposobów kształtowania kompetencji kluczowych jest kształtowanie u uczniów świadomości oceny. Ocena bowiem nie jest tylko stopniem, jest nośnikiem informacji na temat mocnych i słabych stron ucznia, daje mu wskazówki dotyczące dalszego rozwoju. Takie podejście do oceny pozwala kształtować u uczniów świadomość uczenia się.

Formą oceniania, która stwarza możliwość dialogu z uczniem – jest ocenianie kształtujące, którego ważnym elementem jest samoocena oraz ocena koleżeńska. Oba sposoby oceniania pozwalają na kształtowanie u uczniów świadomości oceny, a tym samym przeniesienie na nich odpowiedzialności za proces uczenia się. Pokazując uczniom różnorodne sposoby dokonywania autoewaluacji, stwarzamy im możliwość kształtowania nie tylko kompetencji kluczowych przydatnych na rynku pracy, ale również umiejętności miękkich, np. zdolności do empatii. Uczeń, który ocenia kolegów i koleżanki, jeśli jest dobrze do tego przygotowany poprzez jasne określenie kryteriów sukcesu, potrafi zrozumieć sytuację osób towarzyszących mu w procesie uczenia się. Zaproponowane poniżej narzędzia samooceny i oceny koleżeńskiej można wykorzystać jako wzór do tworzenia tego typu arkuszy niezależnie od realizowanego wariantu podstawy programowej. Założenie jest jednak takie, aby poniższe arkusze samooceny i oceny koleżeńskiej nauczyciel języka rosyjskiego mógł wykorzystać podczas lekcji wg zaproponowanego w poradniku metodycznym scenariusza: *Давай пойдём в кино!* – rozwijanie sprawności rozumienia mowy obcej ze słuchu – zadania typu *maturalnego*. Arkusz samooceny i oceny koleżeńskiej pozwoli ocenić uczniom ich mocne i słabe strony podczas pracy na lekcji oraz rozpoznać czynniki wpływające na osiągnięcie lub nieosiągnięcie celów lekcji.

Arkusz samooceny do scenariusza lekcji

Szanowny Uczniu!/Szanowna Uczennico!

Przed Tobą arkusz samooceny dotyczący lekcji *Давай пойдём в кино!* – rozwijanie sprawności rozumienia mowy obcej ze słuchu – zadania typu *maturalnego*. Wypełnij go, proszę, i przemyśl swoje odpowiedzi. Zastanów się, czy możesz zrobić coś, aby Twoja praca na lekcjach w przyszłości była bardziej efektywna?

1. W jakim stopniu słuchany tekst był dla Ciebie zrozumiały? Odpowiedz w skali 1–10, gdzie 10 oznacza, że tekst był w całości zrozumiały, 1 – w ogóle nie rozumiałeś(-aś) tekstu. ....

2. Odpowiedz na pytania (możesz zaznaczyć maksymalnie dwie odpowiedzi):

1. Jeśli w pytaniu pierwszym zaznaczyłeś(-aś) 5 i poniżej – co według Ciebie wpłynęło na niezrozumienie tekstu?

- niewystarczająca znajomość słownictwa;
- niewystarczająca znajomość struktur gramatycznych;

- zbyt szybkie tempo odczytywania tekstu przez nauczyciela;
- niewyraźny sposób artykulacji nauczyciela;
- inne czynniki zewnętrzne – hałas w klasie, szepty, dźwięki z korytarza itp.

II. Jeśli w pytaniu pierwszym zaznaczyłeś(-aś) więcej niż 5 – co wpłynęło na dobre zrozumienie tekstu?

- Systematycznie uczę się słownictwa, korzystając także z narzędzi cyfrowych, np. platformy Quizlet.
- Wykorzystałem(-am) strategie uczenia się, np. domyślałem(-am) się znaczenia niezrozumiałych słów z kontekstu.
- Sposób odczytywania tekstu przez nauczyciela przyczynił się lepszemu zrozumieniu tekstu.
- Skoncentrowałem(-am) się na usłyszeniu konkretnych elementów, a nie na ogólnym rozumieniu tekstu.

III. Czy podczas lekcji byłeś(-aś) aktywny(-na)?

- Tak, przez większość lekcji.
- Tak, ale tylko podczas niektórych aktywności.
- Przez większość lekcji nie byłem(-am) aktywny(-na).
- W ogóle nie byłem(-am) aktywny(-na).

IV. Podczas pracy w parach:

- Nie miałem(-am) problemów z rozmową na zadany temat: znałem(-am) wystarczającą ilość słów i struktur gramatycznych, aby przeprowadzić swobodną rozmowę.
- Dialog był trudny, ale poradziłem(-am) sobie.
- Nie potrafiłem(-am) ułożyć samodzielnie dialogu, potrzebowałem(-am) pomocy nauczyciela/kolegi.
- Nie potrafiłem(-am) ułożyć samodzielnie dialogu i nie skorzystałem(-am) z pomocy nauczyciela/kolegi.

Komentarz metodyczny

Powyższy arkusz samooceny pozwoli uczniom dostrzec ich mocne i słabe strony na lekcji, dotyczące w szczególności sprawności mówienia (praca w parach), ale także sprawności rozumienia mowy obcej ze słuchu. Lekcja zostanie poddana refleksji, jej uczestnik dostrzeże czynniki wpływające na zrozumienie tekstu mówionego lub na jego niezrozumienie. Analizę ilościową arkusza można wykonać, zliczając odpowiedzi uczniów na poszczególne pytania, tym samym wnioski z takiej analizy mogą brzmieć: „15 na 20 uczniów nie miało problemów ze swobodną rozmową w języku rosyjskim”. Analizy jakościowej można dokonać, wczytując się w odpowiedzi uczniów dotyczące przyczyn niezrozumienia tekstu mówionego, np. „Uczniowie nie rozumieją tekstu w języku rosyjskim, ponieważ ich zasób słownictwa jest zbyt ubogi”. Na podstawie analizy wyników arkusza nauczyciel języka rosyjskiego może, wraz z uczniami, zaproponować rekomendacje, np. „Należy zachęcać uczniów do wzbogacania leksyki poprzez pokazanie im atrakcyjnych metod, form i technik uczenia się” (rekomendacja nauczyciela). Z kolei ze strony uczniów może pojawić się komentarz: „Wzbogacę swój zasób słownictwa poprzez wykorzystanie platform do nauki słownictwa, zastosowanie techniki kreatywnego notowania itp.” (rekomendacja ucznia).

Praca w parach podczas tworzenia dialogów w scenariuszu lekcji otwiera przestrzeń do przeprowadzenia oceny koleżeńskiej. Można w tym celu posłużyć się poniższym arkuszem:

Szanowny Uczniu!/Szanowna Uczennico!

Przed Tobą arkusz oceny koleżeńskiej. Oceń pracę Twojego kolegi/Twojej koleżanki podczas pracy w parach. Pamiętaj, aby uzasadnić swoje odpowiedzi.

1. Czy podczas lekcji używałeś(-aś) języka rosyjskiego?

- Tak.
- Nie.
- Tylko częściowo.

Uzasadnienie: .....

2. Czy podczas pracy w parach wykazałeś(-aś) się inicjatywą: proponowałeś(-aś), negocjowałeś(-aś), dyskutowałeś(-aś) na temat różnych rozwiązań?

- Tak.
- Nie.
- Tylko częściowo.

Uzasadnienie: .....

3. Czy praca w parach opierała się na zasadach współpracy, wzajemnego szacunku?

- Tak.
- Nie.
- Tylko częściowo.

Uzasadnienie: .....

4. Czy podczas pracy w parach byłeś(-aś) pomocny(-na)?

- Tak.
- Nie.
- Tylko częściowo.

Uzasadnienie: .....

5. Czy podczas pracy w parach przyjmowałeś(-aś) wskazówki merytoryczne od swojego kolegi/swojej koleżanki lub od nauczyciela?

- Tak.
- Nie.
- Tylko częściowo.

Uzasadnienie: .....

Komentarz metodyczny

Powyższy arkusz uczniowie wypełniają w parach, w których pracowali na lekcji. Warto zwrócić im uwagę, aby uzasadnienie odpowiedzi było merytoryczne i odnosiło się tylko do zadanego w arkuszu pytania. Można zaproponować uczniom, aby w uzasadnieniu skupili się zarówno na mocnych, jak i słabszych stronach kolegi i koleżanki w odniesieniu do zadanego pytania. Uzasadnienie wprowadzone w ankiecie dopełnia oceny koleżeńskiej, uczy rzetelnego udzielania informacji zwrotnej.

ROZDZIAŁ IV

Arkusze formatywnej i sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych

4.1. Arkusz formatywnej ewaluacji kompetencji kluczowych

Powołując się na definicję ewaluacji formatywnej zaproponowaną przez profesora Henryka Mizerka, jest to rodzaj ewaluacji, która prowadzona jest w czasie realizacji programu nauczania. Przedmiotem badania jest zatem proces wdrażania programu, jego treści, metody i formy pracy. Wyniki ewaluacji nauczyciel powinien wykorzystywać na bieżąco, a na ich podstawie dokonywać korekty treści programu oraz sposobów jego wdrażania. Ten rodzaj ewaluacji znajduje zastosowanie w ewaluacji wewnętrznej w szkole oraz w autoewaluacji (Mizerek 2010b).

Poniżej zaproponowano narzędzie ewaluacji formatywnej. Arkusz skierowany jest do nauczyciela języka rosyjskiego i pozwala na zbadanie kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych uczniów. Arkusz odnosi się do programu nauczania języka rosyjskiego *Z rosyjskim za pan brat* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby. W poniższym arkuszu nauczyciel ocenia poziom osiągnięcia wskaźników, wpisując: 1 (poziom niski), 2 (poziom średni), 3 (poziom wysoki):

- Zaproponowane w programie nauczania techniki kształtowania umiejętności czytania wpływają pozytywnie na rozumienie i analizowanie tekstów przez uczniów. ....
- Zastosowanie narzędzi cyfrowych zaproponowanych w programie nauczania wpływa na zwiększenie zaangażowania wszystkich uczniów, także tych ze SPE, w pracę na lekcjach języka rosyjskiego. ....
- Odwoływanie się do innych języków, znanych uczniom, wpływa pozytywnie na naukę nowej leksyki. ....
- Praca metodą projektu na lekcjach języka rosyjskiego wpływa na rozwijanie kompetencji osobistych, społecznych i w zakresie umiejętności uczenia się. ....
- Zastosowanie metody projektu na lekcjach języka rosyjskiego pozwala na kształtowanie umiejętności uniwersalnych uczniów: asertywności, autoprezentacji, umiejętności pełnienia funkcji lidera, współpracy, negocjacji itp. ....
- Zaproponowane w programie nauczania platformy/aplikacje do nauki słownictwa wpływają pozytywnie na zwiększenie zasobu leksykalnego uczniów. ....
- Dzięki zachęcaniu uczniów do podejmowania inicjatywy na lekcjach języka rosyjskiego np.: formułowania/negocjowania celów lekcji, składania propozycji tematycznym: itp., skutecznie kształtuje się kompetencje w zakresie przedsiębiorczości. ....
- Treści kulturo- i realizmowocze poruszane na lekcjach języka rosyjskiego wpływają na rozwijanie kompetencji w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej u uczniów. ....
- Zastosowanie samooceny i oceny koleżeńskiej proponowanej w programie nauczania rozwija u uczniów właściwe postawy społeczne i obywatelskie. ....
- Gotowe materiały dostępne na platformach/w aplikacjach proponowanych w programie nauczania są atrakcyjne dla uczniów. ....

Komentarz metodyczny

Analizy powyższego arkusza należy dokonać, sumując punkty przydzielone przy poszczególnych wskaźnikach. Maksymalna liczba punktów to 30, a minimalna to 10.

Suma bliska 30 (np. 27–30 punktów) oznacza bardzo wysoką ocenę kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych, 25–26 punktów to ocena wysoka, 20–24 punkty stanowią średnią ocenę, a wynik poniżej 20 punktów oznacza, że należy wdrożyć działania poprawiające efektywność kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych uczniów na lekcjach języka rosyjskiego, np. zamiast korzystać z gotowych, proponowanych przez platformę/aplikację materiałów do nauki słownictwa, należy tworzyć własne, skierowane do konkretnej grupy uczniów, odpowiadające ich indywidualnym potrzebom.

4.2. Arkusz sumującej ewaluacji kompetencji kluczowych

Ponownie powołując się na definicję profesora Henryka Mizerka, ewaluacja sumująca (konkluzywna) jest zorientowana na efekty/rezultaty danego programu. Służy niejako podsumowaniu pracy z konkretnym programem nauczania. Analiza ewaluacji sumującej bardzo często przyjmuje formę analizy ilościowej i może być wykorzystana w trakcie realizacji kolejnych programów (Mizerek 2010b).

Poniższy arkusz pozwala na ocenę efektywności kształtowania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych u uczniów szkół branżowych I i II stopnia na lekcjach języka rosyjskiego, podczas których nauczyciel realizuje program nauczania *Z rosyjskim za pan brat*. Nauczyciel klasy, z którą realizuje wyżej wymieniony program nauczania, wypełnia arkusz dwukrotnie. Pierwszy raz, gdy uczniowie rozpoczynają naukę w szkole branżowej, np. na początku pierwszej klasy szkoły branżowej I stopnia, drugi raz, gdy ta sama grupa uczniów będzie kończyć szkołę, a zatem w III klasie szkoły branżowej I stopnia. W arkuszu nauczyciel korzysta z następujących wskaźników:

- 1 – zdecydowanie się nie zgadzam;
- 2 – raczej się nie zgadzam;
- 3 – trudno powiedzieć;
- 4 – raczej się zgadzam;
- 5 – zdecydowanie się zgadzam.

Luka przed strzałką to miejsce na ocenę na początku szkoły branżowej, a za strzałką – na koniec nauki.

1. Uczniowie rozumieją proste teksty pisane i mówione w języku rosyjskim.

..... → .....

2. Uczniowie swobodnie wypowiadają się na proste tematy w języku rosyjskim.

..... → .....

3. Uczniowie prawidłowo reagują w języku rosyjskim w prostych sytuacjach komunikacyjnych.

..... → .....

4. Uczniowie poprawnie reagują w postaci prostego tekstu pisanego.

..... → .....

5. Uczniowie potrafią napisać prosty tekst w języku rosyjskim.

..... → .....

6. Uczniowie widzą powiązania języka rosyjskiego z innymi znanymi im językami obcymi.

..... → .....

7. Uczniowie znają fakty dotyczące kultury i realiów Rosji.

..... → .....

8. Uczniowie znają sposoby samodzielnego uczenia się i wykorzystują je w pracy nad doskonaleniem umiejętności językowych.

..... → .....

9. Uczniowie wykorzystują TIK w pracy nad rozwijaniem wiedzy i umiejętności językowych.

..... → .....

10. Uczniowie potrafią efektywnie pracować w grupie.

..... → .....

11. Uczniowie znają zasady oceniania kształtującego, potrafią przekazywać informację zwrotną innym.

..... → .....

12. Uczniowie potrafią dokonać samooceny, wyciągać wnioski i formułować rekomendacje.

..... → .....

13. Na lekcjach języka rosyjskiego uczniowie wykazują się inicjatywą, np. proponują tematy lekcji, negocjują cele itp.

..... → .....

14. Uczniowie potrafią wykorzystać język rosyjski do realizacji własnych celów, także tych związanych z przyszłym zawodem.

..... → .....

15. Na lekcjach języka rosyjskiego, zwłaszcza podczas prac metodą projektu i w grupach, uczniowie kształtują umiejętności uniwersalne: potrafią organizować/zarządzać pracą swoją i innych, negocjować, są asertywni, wychodzą z inicjatywą, potrafią prezentować wypracowane treści.

..... → .....

Komentarz metodyczny

Powyższy arkusz został skonstruowany w taki sposób, aby nauczyciel mógł z łatwością porównywać wyniki. Dokonując analizy całościowej kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, nauczyciel powinien zsumować punkty przydzielone na początku, a następnie na końcu nauki w szkole branżowej I stopnia. Porównanie wyników wskaże na progres lub regres. Podobnie można analizować osobno poszczególne wskaźniki. Wypracowane wnioski należy wdrożyć podczas realizacji programu nauczania z kolejną klasą.

ROZDZIAŁ V

Przykłady dobrych praktyk planowania ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych

Do zestawu narzędzi przygotowanych dla nauczycieli szkół branżowych I i II stopnia, oprócz programu nauczania *Z rosyjskim za pan brat* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby, poradnika metodycznego tych samych autorów oraz niniejszej publikacji, należą także kompleksowo opracowane scenariusze interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych, dzięki którym nauczyciel będzie mógł efektywniej kształtować kompetencje kluczowe uczniów szkół branżowych. Scenariusze pozwalają na korelację nauki języka rosyjskiego z innymi przedmiotami (także zawodowymi) w szkołach branżowych I i II stopnia oraz na kształtowanie wielu kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych pożądaných na rynku pracy. Do każdego scenariusza zaproponowano arkusz ewaluacji.

W ramach pakietu narzędzi powstały następujące scenariusze:

- *Как менялась мода? Jak zmieniła się moda?* – proponuje się przeprowadzenie ewaluacji niekonwencjonalną metodą ruchomej tarczy;
- *Давай готовить вместе! Gotujmy razem!* – w arkuszu proponuje się przeprowadzenie ewaluacji przy pomocy arkusza przygotowanego na potrzeby projektu w Formularzach Google;
- *Zagospodarowanie terenu – budujemy nowoczesną przestrzeń dla biznesu* – w ramach ewaluacji autorzy proponują trzy niekonwencjonalne metody: listu do nauczyciela, gadającej ściany, ruchomej tarczy;
- *Поездка в Россию. Podróż do Rosji* – autorzy rekomendują przeprowadzenie ewaluacji przy pomocy komunikatorów internetowych, wskazując na korzyść w postaci możliwości przeprowadzenia takiego badania, także w warunkach zdalnego nauczania;
- *Приглашаем Вас в русский ресторан! Zapraszamy do restauracji rosyjskiej!* – do ewaluacji proponuje się wykorzystać technikę listu do nauczyciela, w którym uczniowie opiszą, jakie korzyści językowe i pozajęzykowe (kompetencje kluczowe i uniwersalne) udało im się rozwinąć podczas pracy w ramach projektu.

Komentarz metodyczny

Zaproponowane w scenariuszach interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych techniki ewaluacji pozwalają nauczycielowi ocenić efektywność działań w ramach poszczególnych projektów. Zaproponowane narzędzia pozwalają zgromadzić informację zwrotną przede wszystkim od uczestników projektu, bezpośrednio w niego zaangażowanych, a także od osób trzecich, które mogą przyjrzeć się efektom końcowym projektu. Zaproponowane w scenariuszach techniki ewaluacyjne pozwalają na dokonanie analiz – zarówno ilościowej, np. dotyczącej liczby uczniów, którzy pozytywnie wypowiedzieli się na temat działań w ramach projektu, jak i jakościowej, np. jakie korzyści, a jakie problemy dotyczące pozyskanej wiedzy i umiejętności wskazują uczniowie. W przypadku pracy metodą projektu istotne jest kształtowanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów szkół branżowych. Zaproponowane w wyżej wymienionych scenariuszach techniki ewaluacji pozwalają na zbadanie nie tylko, czy i jakie kompetencje kluczowe były kształtowane podczas danego projektu,

ale także w jakim stopniu udało się je rozwinąć u uczniów. Wyniki ewaluacji nauczyciel powinien wykorzystać do doskonalenia pracy metodą projektu ze szczególnym uwzględnieniem interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych w zakresie kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych uczniów. Zaproponowane w scenariuszach rozwiązania pozwolą nauczycielowi na dokonanie korekty w odniesieniu np. do celów projektu, metod, form, technik pracy czy przebiegu samego projektu. W przypadku zastosowania metod niekonwencjonalnych nauczyciel powinien interpretować wyniki na bieżąco podczas przeprowadzania ewaluacji (wyjątkiem jest list do nauczyciela, którego analizy można dokonać w późniejszym czasie). Można także zaproponować, aby wnioski z ewaluacji formułowali sami uczniowie. Takie podejście pozwoli im dodatkowo dokonać autoewaluacji, a wypowiedziane refleksje wpłyną na poprawę skuteczności i podniesienie efektywności pracy metodą projektu w przyszłości.

ROZDZIAŁ VI

Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych (nauczyciel, uczeń)

Uczniowie szkół branżowych przygotowujący się do wykonywania konkretnych zawodów powinni zostać wyposażeni przez szkołę w bogaty pakiet umiejętności, dzięki którym staną się bardziej atrakcyjni dla potencjalnych pracodawców. Do takich umiejętności z pewnością można zaliczyć wszystkie kompetencje kluczowe ustanowione zaleceniem Rady Unii Europejskiej w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie z 2018 roku oraz umiejętności uniwersalne, które np. umożliwią uczniom efektywną pracę w grupie czy pełnienie funkcji lidera w zespole. Wyposażenie uczniów w te umiejętności pozwoli im stać się świadomym pracownikiem przyszłości, który przygotowany będzie na dynamicznie zmieniające się warunki pracy oraz na konieczność samodoskonalenia i uczenia się przez całe życie.

W skład pakietu narzędzi przygotowanego dla nauczycieli języka rosyjskiego uczących w szkołach branżowych wchodzi: program nauczania *Z rosyjskim za pan brat* autorstwa Szymona Domańskiego i Rafała Otręby, poradnik metodyczny, scenariusze interdyscyplinarnych projektów edukacyjnych oraz niniejsza publikacja. Stanowią one innowacyjny zestaw narzędzi, pozwalający nauczycielowi języka rosyjskiego wyposażać każdego ucznia w kompetencje kluczowe i uniwersalne niezbędne na rynku pracy. Ponadto wyżej wymieniony pakiet narzędzi pozwala na efektywną pracę podczas lekcji języka rosyjskiego i wykorzystanie potencjału każdego ucznia, w tym także uczniów ze SPE.

6.1. Arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych dla nauczyciela i ucznia

Poniżej zaprezentowano dwa arkusze ewaluacji kompetencji kluczowych i uniwersalnych. Arkusz pierwszy przeznaczony jest dla nauczyciela, natomiast drugi dla uczniów szkół branżowych (arkusz ma charakter uniwersalny, dzięki czemu znajdzie zastosowanie w obu typach szkół). Zaprezentowane arkusze stanowią propozycję dla nauczyciela chcącego zbadać poziom wskazanych powyżej kompetencji u swoich uczniów. Do każdej z nich zaproponowano po dwa wskaźniki, dzięki czemu nauczyciel będzie wiedział, w jaki sposób powinien je formułować oraz na czym się skupić, chcąc zbadać poziom jednej konkretnej kompetencji.

I. Arkusz dla nauczyciela

Proszę o wypełnienie arkusza. Przy każdym punkcie należy wpisać cyfrę od 1 do 4, gdzie: 1 oznacza w ogóle się nie zgadzam, 2 – częściowo się nie zgadzam, 3 – częściowo się zgadzam, 4 – całkowicie się zgadzam.

1. Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji

- Na lekcjach języka rosyjskiego uczniowie korzystają z różnych źródeł informacji:
.....
- Uczniowie potrafią analizować informacje z różnych źródeł oraz dokonać ich syntezy:
.....

2. Kompetencje w zakresie wielojęzyczności
  - Na lekcjach języka rosyjskiego zwracana jest uwaga uczniów na podobieństwa (słownictwa, struktur) języka do innych znanych uczniom języków obcych: .....
  - Na lekcjach kształtowana jest postawa otwartości na wielokulturowość: .....
3. Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii
  - Na lekcjach języka uczniowie korzystają z narzędzi typu arkusz kalkulacyjny: .....
  - Nauczyciel stwarza uczniom możliwość pracy metodą dedukcji (od obserwacji do wyciągania wniosków – kompetencje przyrodnicze): .....
4. Kompetencje cyfrowe
  - Na lekcjach i poza nimi uczniowie korzystają z narzędzi cyfrowych np. do nauki słownictwa, struktur gramatycznych: .....
  - Wykorzystywane na lekcjach technologie informacyjno-komunikacyjne pozwalają na osiąganie celów lekcji, np. praca z kodami QR (od ang. *quick response*), cyfrową wersją podręcznika itp.: .....
5. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się
  - Podczas pracy w grupach (parach) uczniowie efektywnie współpracują ze sobą, aby osiągnąć wyznaczone cele: .....
  - Wszyscy uczniowie znają i wykorzystują strategie uczenia się do samodzielnej pracy nad kształtowaniem umiejętności językowych: .....
6. Kompetencje obywatelskie
  - Na lekcjach języka rosyjskiego uczniowie pomagają sobie wzajemnie (np. w ramach pomocy koleżeńskiej): .....
  - Uczniowie dokonują samooceny i oceny koleżeńskiej, odnosząc się do kryteriów sukcesu i celów danego zadania: .....
7. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości
  - Na lekcjach kształtowana jest umiejętność krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów, np. w toku pracy metodą projektu: .....
  - Uczniowie są kreatywni i wychodzą z inicjatywą, np. proponują tematy, negocjują cele itp.: .....
8. Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
  - Lekcje języka rosyjskiego stwarzają uczniom możliwość obcowania ze sztuką (muzyka, film, malarstwo, poezja itp.): .....
  - Uczniowie mają możliwość (także w języku rosyjskim) wyrażania opinii oraz zgadzania się lub niezgadzania się z opinią innych na temat filmu, literatury, sztuki: .....
9. Umiejętności uniwersalne
  - Podczas pracy w grupach uczniowie wykorzystują swoje mocne strony i pełnią różne funkcje, np. lidera, osoby odpowiedzialnej za notatki, mediatora, prezentera itp.: .....
  - Podczas lekcji języka rosyjskiego uczniowie słuchają się wzajemnie, darzą szacunkiem swojego współmówcę (kompetencje interpersonalne i komunikacyjne): .....

II. Arkusz dla ucznia

Drogi Uczniu!/Droga Uczennico!

Przed Tobą arkusz, który pozwoli ocenić stopień opanowania poszczególnych kompetencji. Przy każdym wskaźniku wpisz cyfrę od 1 do 4, gdzie: 1 oznacza, że w ogóle nie zgadzasz się z danym stwierdzeniem, 2 – częściowo się nie zgadzasz, 3 – częściowo się zgadzasz, 4 – całkowicie się zgadzasz.

1. Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji

- Podczas lekcji języka rosyjskiego mam możliwość wykorzystywania różnych źródeł informacji: .....
- Potrafię dokonać analizy różnych tekstów w języku rosyjskim oraz łączyć informacje w jedną całość: .....

2. Kompetencje w zakresie wielojęzyczności

- Na lekcjach języka rosyjskiego nauczyciel zwraca uwagę na podobieństwo słów zapożyczonych z innych języków obcych do języka rosyjskiego oraz na podobieństwo niektórych słów i struktur zapożyczonych do innych znanych nam języków obcych: .....
- Nauczyciel języka rosyjskiego kształtuje w nas postawę otwartości na wielokulturowość: .....

3. Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii

- Na lekcji języka rosyjskiego czasem korzystam z narzędzi typu arkusz kalkulacyjny lub z innych sposobów porządkowania danych: .....
- Nauczyciel języka rosyjskiego pozwala mi na dedukcję – obserwację oraz wyciąganie wniosków: .....

4. Kompetencje cyfrowe

- Narzędzia cyfrowe do nauki, np. aplikacje, platformy zaproponowane przez nauczyciela pozwalają mi osiągać cele językowe: .....
- Lekcje z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych są dla mnie bardziej atrakcyjne i sprawiają, że lepiej rozumiem omawiane zagadnienia: .....

5. Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się

- Pracując w parach lub w grupach, efektywnie współpracuję z innymi oraz skupiam się na osiągnięciu celów językowych: .....
- Znam i stosuję strategie uczenia się do samodzielnego rozwijania swoich umiejętności językowych: .....

6. Kompetencje obywatelskie

- Na lekcjach języka rosyjskiego skutecznie działa pomoc koleżeńska: .....
- Dokonując samooceny lub oceny koleżeńskiej, odnoszę się do kryteriów sukcesu i celów lekcji, nie kieruję się własnymi sympatiami: .....

7. Kompetencje w zakresie przedsiębiorczości

- Na lekcjach języka rosyjskiego pracujemy metodą projektu pozwalającą na twórcze rozwiązywanie problemów: .....

- Wykazuję się inicjatywą na lekcji, np. proponuję temat, negocjuję z nauczycielem cele lekcji, kryteria sukcesu itp.: .....
8. Kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej
- Podczas lekcji języka rosyjskiego mam możliwość obcowania ze sztuką, np. z filmem, poezją rosyjską, muzyką, baletem itp.: .....
  - Mam możliwość wyrażania opinii (potrafię to zrobić także w języku rosyjskim), mogę zgodzić się lub nie zgodzić z opinią innych na temat sztuki: .....
9. Umiejętności uniwersalne
- Pracując w grupach, dzielimy się rolami adekwatnie do swoich predyspozycji: .....
  - Potrafimy słuchać się wzajemnie, nie przerywamy sobie, odnosimy się z szacunkiem do współ rozmówców: .....

Komentarz metodyczny

Powyższe arkusze stanowią propozycję dla nauczyciela języka rosyjskiego uczącego w szkołach branżowych I i II stopnia. Dzięki nim nauczyciel może dokonać analizy poziomu kompetencji kluczowych i uniwersalnych u uczniów, w tym także analizy porównawczej. Formułując wnioski i rekomendacje po przeprowadzonym badaniu, nauczyciel powinien skupić się także na tych obszarach, w których rozbieżność pomiędzy odpowiedziami uczniów i nauczyciela jest największa (duża różnica punktów). Może to wskazywać np. na nieświadomość danej kompetencji u uczniów lub niewystarczające działania nauczyciela mające na celu kształtowanie danej kompetencji kluczowej. Należy zaznaczyć, że większą wiarygodność badania zapewni skierowanie go do większej liczby uczniów, np. w kilku klasach.

6.2. Przeprowadzenie analizy SWOT w oparciu o wyniki ewaluacji kompetencji kluczowej

Analiza SWOT (od ang. *strengths, weaknesses, opportunities, threats*) pozwala nauczycielowi na przejrzyste przedstawienie mocnych i słabych stron kształtowania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych na lekcjach języka rosyjskiego u wszystkich uczniów, także ze SPE, zarówno z perspektywy wewnętrznej (szkoły, danej klasy), jak i zewnętrznej (np. rynek pracy, a w szkole branżowej także miejsca odbywania praktyk zawodowych). Analiza pozwala oszacować także szanse i zagrożenia. Z perspektywy nauczyciela analiza SWOT pozwala zatem dokonać diagnozy skuteczności podejmowanych działań, a w konsekwencji obrania właściwej strategii zmierzającej do wykorzystania mocnych stron uczniów i szans oraz do wyeliminowania lub zmniejszenia zagrożeń.

Poniżej prezentujemy analizę SWOT odnoszącą się do arkusza ewaluacji kompetencji kluczowych uczniów szkół branżowych z poprzedniego rozdziału.

I. Perspektywa wewnętrzna (klasa, grupa uczniów)

A. Mocne strony:

- Większość uczniów jest świadoma konieczności kształtowania kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych na lekcjach języka rosyjskiego: angażują się w pracę na lekcji, pełnią różne role w grupie, proponują rozwiązania problemów, dokonują samooceny i oceny koleżeńskiej.

- Wszyscy uczniowie mają wysoko rozwinięte kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii, w zakresie wielojęzyczności, świadomości i ekspresji kulturalnej oraz umiejętności uniwersalne.

B. Słabe strony:

- Uczniowie rzadko wykazują się inicjatywą na lekcjach języka rosyjskiego.
- Pomoc koleżeńska nie działa skutecznie na lekcjach języka rosyjskiego.

II. Perspektywa zewnętrzna (otoczenie, miejsce pracy/praktyk zawodowych).

A. Szanse:

- Uczniowie potrafią wykorzystać narzędzia cyfrowe do samodzielnego rozwijania umiejętności językowych.
- Uczniowie potrafią efektywnie pracować w zespole, pełnią w nim różne funkcje (w tym lidera zespołu).

B. Zagrożenia:

- Z powodu braku umiejętności samodzielnego uczenia się i adaptowania się do nowych warunków pracy, część uczniów może mieć problemy z utrzymaniem pracy lub ze znalezieniem nowej.
- Z powodu nisko wykształconych kompetencji obywatelskich istnieje ryzyko, że część uczniów nie będzie potrafiła efektywnie współpracować z innymi w środowisku pracy.

Komentarz metodyczny

Powyzsza analiza SWOT pozwala nauczycielowi na sformulowanie rekomendacji zmierzających do poprawy sposobu kształtowania kompetencji kluczowych i uniwersalnych, np.: „Należy motywować uczniów do aktywnej pracy na rzecz osiągnięcia własnych celów, także tych zawodowych, poprzez zachęcanie ich do realizacji projektów językowych, podczas których uczniowie samodzielnie, bez pomocy nauczyciela szukają rozwiązań problemów. Tematyka projektów języka rosyjskiego powinna odpowiadać na potrzeby uczniów szkół branżowych”.

BIBLIOGRAFIA

Ginter A., Tulina-Blumental I., 2015, *Vot leksika!: Repetytorium leksykalne języka rosyjskiego z ćwiczeniami*, Warszawa: Wydawnictwo Szkolne PWN.

Mizerek H., 2010a, *Efektywna autoewaluacja w szkole. Od czego zacząć?*, kuratorium.waw.pl (dostęp 27.11.2022), Olsztyn: Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Katedra Pedagogiki Ogólnej.

Mizerek H., 2010b, *Słownik pojęć Systemu Ewaluacji Oświaty*, web.archive.org (strona archiwalna; dostęp 27.11.2022).

Niemierko B., 2000, *Pomiar wyników kształcenia*, Warszawa: WSiP.

Nowotniak J., 2019, *Ewaluacja edukacyjna. Społeczne światy ewaluatorów*, Kraków: Wydawnictwo Impuls.

Pilch T., 1998, *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa: Wydawnictwo Żak.

Strony internetowe

- Pushkin Institute (dostęp 27.11.2022).
- Sklep internetowy dns-shop.ru (dostęp 27.11.2022).
- Artykuł na temat budowy domów dostępny na stronie anask.ru (dostęp 27.11.2022).
- Artykuł na temat zawodu fryzjera dostępny na stronie proprof.ru (dostęp 27.11.2022).
- Publikacja z XX Jubileuszowej Konferencji Diagnostyki Edukacyjnej w Gdańsku 18–20 września 2014 r., *Wykorzystanie wyników badań kompetencji kluczowych w wewnątrzszkolnej ewaluacji*: docplayer.pl (dostęp 27.11.2022).

Szymon Domański – nauczyciel mianowany. Od 2017 roku uczy dwóch języków obcych (angielskiego i rosyjskiego) w Szkole Podstawowej im. hr. Władysława Zamoyskiego nr 90 w Poznaniu. Nauczanie języka rosyjskiego wprowadził w formie zajęć dodatkowych we współpracy ze szkolnym Stowarzyszeniem 90-tka oraz w ramach poznańskiego programu profilaktycznego. Entuzjasta projektów mających na celu wspieranie wszystkich uczniów w osiąganiu sukcesów dydaktycznych. W 2018 roku współtworzył projekt „WspieraMY” mający na celu wyrównanie szans wśród uczniów z problemami, a także uczenie języków obcych ciekawymi, kreatywnymi metodami prowadzącymi do zwiększenia indywidualizacji nauczania, a w konsekwencji do wzrostu autonomii ucznia. W roku szkolnym 2019/2020 koordynował z ramienia szkoły XI edycję ogólnopolskiego projektu „Szkoły otwartej na wielokulturowość”. Działania podejmowane w ramach projektu pozwoliły na stworzenie przyjaznej i otwartej przestrzeni dla wszystkich: uczniów, rodziców i nauczycieli.